

Нова пенсионна стратегия може да увеличи пенсиите почти с една трета

plovdiv24.bg, Online, 25-11-2025

В навечерието на присъединяването на България към еврозоната на 1 януари 2026 г., пенсионно-осигурителният сектор е в "финалната фаза" на подготовката си. Интензитетът на тестовете и проверките на системите е значително по-голям в сравнение с предходните месеци, съобщи Николай Стойков, главен изпълнителен директор на ОББ Пенсионно осигуряване пред Bloomberg TV Bulgaria.

"Тази фаза е решаваща, защото трябва да гарантира гладко преминаване към работа в евро още през първите дни на новата година", каза Стойков.

През последните месеци пенсионният сектор се е фокусирал основно върху тестване и нормално функциониране на процеси и системи във връзка с въвеждането на еврото. В момента акцентът се измества към проверка на целия процес по превалутиране "от край до край".

"Особено важно е да се изпробва конкретната последователност от действия, да се видят зависимостите между отделните процеси и да се измери времето, което всяка стъпка изисква. Така можем да преценим кои дейности могат да се изпълняват паралелно и къде процесите да бъдат оптимизирани", поясни Стойков.

Към техническата подготовка се добавя и силен комуникационен компонент. Клиентите ще бъдат подробно информирани, като всички съществуващи договори запазват своите условия, права и задължения и не се изискват действия от страна на осигурените лица. Допълнителни кампании ще се проведат, особено в доброволните фондове и фондовете за изплащане на пенсии, за да се предостави практическа информация за преминаването към еврото.

Механизмът за превалутиране на натрупаните средства е подробно описан в общ документ, съгласуван с Асоциацията на пенсионните дружества и надзорния орган. В последния работен ден преди въвеждането на еврото ще бъде изчислена за последен път стойността на нетните активи на фондовете и стойността на един счетоводен дял в лева. След това нетните активи ще бъдат преизчислени по фиксирания курс лев-евро, а в първия работен ден от новата година клиентите ще видят своите партиди вече в евро.

По отношение на реформата за мултифондовете Стойков припомни, че това е тема, по която индустрията и надзорът работят от години. Освен въвеждането на мултифондове, обвързани с жизнения цикъл на осигурените лица, пакетът включва и други ключови мерки – промяна на методиката за регулиране на фазата на изплащане от универсалните фондове от ретроспективен към проспективен метод, както и общо намаление и нов начин на калкулиране на таксите, обясни гостът.

Разглеждането на проекта обаче е отложено, след като парламентът възлага изготвянето на цялостна пътна карта за развитие на пенсионната система. Според събеседника подготвените промени вероятно ще бъдат част от тази пътна карта, а секторът очаква представянето на анализа и конкретните предложения.

"Що се отнася до самия мултифондов модел, той има потенциал да промени съществено резултатите за осигурените. Преглед на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие заключава, че общият рисков профил на българските пенсионни фондове е

сравнително нисък, поради което и доходността изостава спрямо други системи“, коментира гостът.

В момента един и същ инвестиционен профил управлява спестяванията и на 20-годишни, и на 65-годишни клиенти, въпреки че техният хоризонт и цели са различни. При мултифондовете рискът на подфондовете ще се обвърже с възрастта и жизнения цикъл, така че младите да могат да поемат по-висок риск за по-висока доходност, а хората преди пенсия да са защитени, обясни събеседникът.

Проведените модели и изчисления показват, че при пълен осигурителен цикъл процентът на заместване на дохода може да се повиши с до 27%, което Стойков определя като значително увеличение.

Вторият важен ефект е намаляването на риска в портфейлите на лицата, които са близо до пенсионна възраст. Според събеседника това би помогнало да се избегне сценарий като този по време на COVID кризата, когато спадът на пазарите изисква време за възстановяване – време, с което хората непосредствено преди пенсия често не разполагат. Именно затова той вижда мултифондовия модел като ключов инструмент за по-устойчива и по-ефективна пенсионна система.